

У овом броју:

Духовна баштина..	2
Без мандата, ЕУ	2
Бан-ки Мун нема...	3
Не верујем да ће...	4
Без помака због...	5
Одлагање косов.	6
Последица Клин...	6
Косово као замка	7
Косовски преседан	8
Прослављена ...	10
На истини ства...	11
Косовка	12

Христос
Пантократор
Протос
Света Гора

„ПРЕ ИЛИ ПОСЛЕ, ПИТАЊЕ ЈЕ САД“?

У току преговора о „будућем статусу Косова и Метохије“, теми вештачки створеној и силом наметнутој од стране светских моћника, јер је тај статус познат, признат и дефинисан у многим међународним правним документима, конференцијама, повељама, резолуцијама и тд., чуле су се многе недоследности. Дакле, **проблем Косова и Метохије не постоји**. То је лажни проблем. Постоји проблем албанске (шиптарске) мањине у Србији, који заиста треба да добије своје решење на принципима решавања сличних проблема у свим демократским земљама у свету. Ни мање, ни више од тога.

Наши политичари и државни врх Србије, током протеклих преговора (и оних 2006. и ових у 2007), више пута су се оглашавали и саопштавали нама, грађанима ове земље, шта намеравају да ураде ако албански лидери са Косова и Метохије прогласе НЕЗАВИСНОСТ КОСОВА. Те намере, обучене у изјаве и саопштења, су најчешће недолучне једне суверене државе. „Нећемо признати“; „прогласићемо неважећом“; „поништићемо независност“; „борићемо се свим правним и демократским средствима“; „војску нећемо слати на Косово“ итд. Све те и сличне изјаве, охрабрују, чак – подстичу Шиптаре да крену путем једностраног проглашења независности Косова. Јер је очигледно, да се немају чега плашити. Често се чује са највишег државног врха: „Србија није за рат“; „Србија неће ратовати“. Слажемо се да Србија није за рат, али се јасно мора рећи да је Србија за одбрану. А која то друга земља не би била? Уосталом, све што будемо предузимали „Дан после“, остаће бесплодно, јер се та одлука о независности Косова неће повући ни од стране Шиптара, нити од стране њихових ментора, који ће их одмах признати. Још нико и нигде, нажалост, није рекао шта треба Србија да уради „Дан пре“ про-

глашења, као превентиву, као озбиљну опомену или наговештај шта се све може десити ако до тога дође. То би, можда, и предупредило доношење такве једностране и неразумне одлуке, као и спремност неких да ту одлуку подрже и признају.

А шта је то што би Држава Србија могла и требала да учини (фигуративно речено) „Дан пре“. Има много тога, али рецимо конкретно:

- Затворити границе (административне) Косова и Метохије према Србији за три дана (за путнике, робу и др.).

- Позвати „Посматрачку Мисију“ земаља чланица Шангајске организације за сарадњу (Кина, Русија, Индија, Пакистан...).

- Позвати на мобилизацију све војне обвезнике Србије (под видом провере спремности, едукације) на три дана. (Показ кога Србија има за своју одбрану).

- Организовати војне вежбе у областима блиским Покрајини Косова и Метохије, уз учешће неких посматрача из Шангајске организације за сарадњу.

- Извести масовне демонстрације у Београду и осталим градовима Србије (да схвате колико је Србима стало до Косова и Метохије). (Ту би Црква могла и морала да се ангажује, да организује, позове, припомогне), и тд.

Тиме би се ефикасно деловало превентивно, и утицало да размисле (не)одговорни пре доношења одлуке о проглашењу независности Косова.

По евентуалном проглашењу, све поменуте активности, биле би бесмислене и неефикасне. „Боље је спречити, него лечити“. То важи и овде.

Епископ АРТЕМИЈЕ,

03. децембар 2007. године

Његово преосвештенство епископ рашко-призренски и косовско-метохијски г.г. Артемије

ДУХОВНА БАШТИНА УНИШТЕНА И ПАЉЕЊЕМ И ОБНОВОМ

Државни секретар у Министарству за Косово и Метохију Душан Пророковић истакао је данас да је српској културној и духовној баштини у покрајини нанета ненадокнадива штета не само паљењем и рушењем, већ и процесом обнове.

Најављујући одржавање округлог стола посвећеног српској духовној баштини на Косову и Метохији, Пророковић је нагласио да је обнова имала евидентне пропусте и да је оставила несагледиве последице на део манастира и цркава - српског културног наслеђа.

"Штета која је начињена српској духовној и културној баштини је ненадокнадива. Она није настала само паљењем и рушењем наших цркава и манастира већ и обновом коју су спроводиле привремене косовске институције под надзором међународних органа", рекао је Пророковић.

Округли сто - међународна конференција "Место српске духовне баштине Косова и Метохије у европској културној баштини" биће одржан у петак у Београду у организацији Министарства вера и Министарства за Косово и Метохију.

Према Пророковићевим речима, конференција ће бити прилика да се светска јавност упозна са значајем српске духовне баштине на Косову за српски народ и штетом која је настала њеном обновом.

Пророковић је навео пример да су бетоном и арматурама коришћени у процесу обнове додатно девастирани и преостали делови зидова средњовековних манастира и цркава.

"Међународна конференција коју организујемо има за циљ да подсети светску јавност на значај духовне баштине на Косову за српски национални идентитет и укаже на стање у коме се налазе српски споменици", казао је он и додао да ће стручњаци том приликом упозорити на пропусте током процеса обнове и апеловати да се они што пре исправе.

Такође, како је навео Пророковић, конференција ће бити прилика да се анулирају "накарадне албанске теорије" да је српска културна баштина аутохтона косовска баштина.

Државни секретари Министарства вера Милан Брдар и Невена Витосевић - Цеклић, као организатори, нагласили су да је то научни скуп на коме ће учествовати 15 стручњака позваних да до-

принесу обнови и очувању споменика културе на Косову и Метохији.

Пророковић је навео да Министарство за Косово и Метохију активно учествује у процесу обнове уништене културне баштине и споменика културе, према споразуму и приоритетима Епархије рашко-призренске и косовско-метохијске.

"Поред приоритета покренута је и акција обнове цркава Средачке

Свети Архангели код Призрена - дан после 17. марта 2004.

жупе и израда пројекта обнове задужбине Цара Душана - манастира Светих Архангела код Призрена", рекао је Пророковић и додао да обнова тог комплекса неће бити готова ни за неколико деценија али да је важно да она ипак почне након 550 година.

Пророковић је најавио да ће "ових дана" бити завршено опасивање каменим зидом Пећке патријаршије чиме ће тај споменик српске културе и духовности бити заштићен.

Бета, 26. новембар 2007.

БЕЗ МАНДАТА, ЕУ ИЛЕГАЛНО НА КОСМЕТУ

Представник Русије у посредничкој 'тројци' међународне Контакт групе Александар Боцан-Харченко залаже се за наставак преговора Београда и Приштине без рокова, и упозорава да би независност Косова била преседан за Босну и Херцеговину и Грузију.

'Резолуција УН 1244 обавезује нас на потрагу за компромисним решењем за Косово. Само компромис Београда и Приштине може донети мир региону, и то не само на Косову. Интензивни неформални разговори у Бадену најалост нису донели никакав резултат, али је успостављена једна боља атмосфера коју треба искористити за даље дискусије', казао је он у интервјуу бечком дневнику 'Пресе'.

На констатацију да је будући премијер Косова Хашим Тачи казао да је могуће преговарати још сто година а да се ништа неће променити руски дипломата је објаснио да ће од 'Савета безбедности УН и националних влада зависити да ли ће Приштина наставити да преговара'.

На питање да ли ће се Русија заложити код генералног секретара УН за наставак преговора, Боцан-Харченко је најавио да ће Москва остати при свом ставу и да о томе разговарати не само са првим човеком светске организације, већ и чланицама

Савета безбедности. Даље је казао да до сада није било реакције на залагање Москве од стране генералног секретара УН јер он чека извештај посредничке тројке.

Говорећи о извештају тројке руски дипломата је објаснио да се у њему неће наћи предлог за будући статус Косова. 'САД и Русија имају различите ставове. Због тога не можемо имати заједничке закључке. Ми смо за наставак преговора, а друге државе у Контакт групи сматрају да је тај процес исцрпљен', истакао је Харченко.

Према његовим речима, тројка ће наредне недеље имати сусрете са руководством Београда и Приштине, додајући да не искључује да би једна или друга страна могла представити нове елементе.

'Београд је свој став до краја развио и спреман је да пристане на максимум самоуправљања', подвукао је руски дипломата истичући да остаје оквир да суверенитет Београда на Косову остане очуван, али да унутар тог оквира има могућности за 'померање'.

Он је уверен да, иако тренутно две стране имају 'два различита оквира' за будуће решење Косова, постоји могућност да се тај раздор у будућности премости.

На питање колико дуго треба да даље преговарају Београд и Приштина Боцан-Харченко је подвукао да вештачки рокови нису од помоћи. 'Они не подстичу стране на флексибилност. Ми ћемо инсистирати да не буде таквих рокова', објаснио је он. Боцан-Харченко је негирао да Русија жели да замрзне конфликт указујући да тренутно готово нема сасне за постизање компромисног решења, али да ће се, ако се наставе преговори, те шансе појавити.

'Једнострано кораци крше Резолуцију УН 1244 и то ћемо јасно подвући. Кршење неће ставити ван снаге ову резолуцију. Очекујемо јако тешку ситуацију по друге замрзнуте конфликте. Косово ствара опасан преседан', рекао је он додајући да су провинције Грузије јако шкакљива тема за Русију, и да је неосновано заступати став да је Косово јединствен случај.

Боцан-Харченко је, одговарајући на констатацију да се ради о различитим конфликтима, истакао да људи у таквим замрзнутим конфликтима мисле да имају иста права ако Косово може постати независно.

'Косово би било лош пример по Босну, а стање тамо је јако крхко', упозорио је руски дипломата подвукавши да Русија подржава универзалне принципе у решењу конфликта које се ослањају на међународно право и да је против дуплих стандарда.

С тим у вези је казао да Русија није против мисије ЕУ на Косову, али да Москва може исту подржати само на основу нове резолуције УН. 'У супротном мисија би била илегална. И ОЕБС-у је потребна правна основа како би могао наставити своју мисију', подсетио је он.

На питање које могућности имају Србија и Русија за спречавање проглашења независности Косова Боцан-Харченко је најавио да ће Москва покушати то да спречи у Савету безбедности УН. 'Београд, колико ја знам, искључује војне мере, али је најавио друге мере. Уколико би Косово прогласило независност Београд би био натеран да примени те мере', закључио је Боцан-Харченко.

Бранко Михашиновић, Вашингтон, 28.11.2007

Бан Ки-мун нема овлашћења за увођење мисије ЕУ

ЊУЈОРК, 30. новембра (Танјуг) - Правни стручњаци Уједињених нација изјавили су вечерас да је мало вероватан развој ситуације у којој би генерални секретар УН Бан Ки-мун посебном декларацијом која би се ослонила на тумачење одређених елемената Резолуције 1244 Савета безбедности УН омогућио распоредивање мисије ЕУ на Косову и Метохији.

"Такав развој ситуације мало је вероватан, па чак и немогућ, јер је улога генералног секретара у оваквим случајевима више протоколарна", речено је агенцији Танјуг у правној служби УН.

Правни стручњаци УН објаснили су да се у одређивању мандата неке мисије, улога генералног секретара завршава оног тренутка када се резолуција Савета безбедности усвоји. "Он током мандата може позивати или инсистирати на потпуном спровођењу резолуције, али ни на који начин не може утицати на њен садржај", рекли су правници УН.

Резолуције Савета безбедности, каква је 1244 којом је отворен мандат за размештање УНМИК-а, може анулирати једино извршно тело светске организације, односно Савет безбедности.

Правни стручњаци и дипломате на Ист Риверу рекли су Танјугу да ће најављени процес замене мисије Уједињених нација на Косову (УНМИК) цивилном и безбедносном администрацијом Европске уније представљати озбиљан изазов за међународну дипломатију, пре свега јер за сада нема назнака да би се Савет безбедности могао сложити око укидања осам године дугог ангажмана светске организације на Косову.

И бивши амерички амбасадор при УН Џон Болтон потврдио је националној агенцији да Бан "ни у ком случају нема овлашћења"

да посебном декларацијом позива ЕУ да преузме администрирање Косовом, истакавши да такве тврдње нису засноване на познавању правних оквира светске организације.

"Европска унија, суштински, нема пред собом никакве препреке да распореди мисије на Косову, посебно уколико се са таквим потезом сложи Србија, али питање будућности УНМИК-а представља најбољи показатељ да се о свему томе уопште није размишљало када је Београду и Приштини наметан убрзани ритам преговора", рекао је Болтон.

Генерални секретар УН Бан-ки Мун са Кондолизом Рајс

Једнако су, како су објаснили правници у УН, фантастичне и спекулације да би се мисије ЕУ и УН на Косову, могле "преклопити", како би Европљани преузели администрацију у покрајини, док би УНМИК задржао церемонијално присуство како би се задовољило слово Резолуције 1244.

Десетак дана пре него што ће "тројка" посредника Контакт групе поднети извештај о току преговора генералном секретару УН, међутим, нема назнака да би Савет безбедности, у догледно време, могао постићи заједнички став о будућности УНМИК-а.

Руски дипломати, обзиром да Москва важи за највећу препреку укидању постојеће Резолуције 1244, навели су да до промене мисија на Косову може доћи искључиво уз пристанак власти у Београду и у склопу "компромисног решења статуса те покрајине са којим се сложе обе стране".

"Сваки други пут распоредивања мисија ЕУ био би, у најмању руку, нелегалан. ЕУ је, међутим, добродошао фактор у процесу решавања статуса Косова због чега Москва инсистира на наставку преговора", објаснили су руски дипломати.

Не верујем да ће се преговори наставити после 10. децембра

О изгледима за решење статуса Косова, након неуспеха последње рунде преговора у Бадену, Бранко Микашиновић разговарао је са потпредседником за мировне и операције стабилности у вашингтонском Институту за мир. Прво питање Данијелу Серверу односило се на могући наставак преговора и после крајњег рока 10. децембра.

Сервер: Пошто преговори нису показали резултате, не верујем да ће се они наставити после 10. децембра, јер то не би служило ничему, а даља одлагања би могла да доведу до нестабилности. Истовремено, неке земље, попут САД, желе да се питање будућег статуса Косова приведу крају.

Глас Америке: Да ли би косовски Албанци могли да једнострано прогласе независност после 10-тог децембра?

Сервер: Ако Албанци учине праве кораке, они неће прогласити независност једнострано, већ ће то учинити у координацији са међународном заједницом, тако да би се изван број европских земаља придружио Вашингтону у признавању независности, а неке друге земље, укључујући, надам се и неке суседне земље Косова поступиле би на исти начин. Тај координисани напор би се односио не само на проглашење независности, већ и на примену Ахтисаријевог плана, који Београд не лихвата, мада се њиме у начелу обезбеђује високи ниво заштите српске мањине.

Глас Америке: Руски министар иностраних послова Сергеј Лавров је рекао да је инсистирање САД на независности Косова у ствари

то не може да се деси и да би дошло до новог конфликта. Настојање Србије да задржи суверенитет није начин на који ће та земља убрзати процес интеграције у ЕУ, али ће зато појачати националистичке тенденције и истовремено можда довести у незавидан положај Србе на Косову.

Глас Америке: Ако се не постигне споразумо решење, да ли се може очекивати дужи период нестабилности у региону?

Сервер: Надам се да неће. Веома је важно да се јасно поступи и вези са питањем будућег статуса Косова. Оног дана када већина земаља Европске уније прихвати независност Косова, имаћете стабилнију ситуацију, док би у супротном, вероватно имали лоше реаговање косовских Албанаца. Дакле, важно је разјаснити питање суверенитета.

Глас Америке: Да ли је администрација председника Буша запоставила Балкан у својој иностраној политици – ту тврдњу недавно је изнео бивши амерички дипломата Ричард Холбрук у "Вашингтон Посту".

Сервер: Балкан се налази доста ниско на листи приоритета администрације – у то нема сумње, посебно у поређењу са 90-тим годинама, пошто сада имамо далеко веће и важније проблеме, као што су Ирак, Авганистан, Пакистан, Иран, итд. Та питања су се испречила на путу доношења јасне америчке одлуке, пошто се Вашингтон донекле повукао и наговестио Европи да је Косова

Пропаст преговора о Косову је огроман неуспех међународне дипломатије

Бивши амерички амбасадор у УН Џон Болтон изјавио је вечерас Танјугу да би наставак преговора Београда и Приштине до стицања решења о будућем статусу Косова, "иако мало вероватан", био најидеалнији пут да се избегне опасност од избијања новог таласа насиља, или, чак, ширења сукоба на читав регион.

Болтон је рекао да је присталица таквог процеса решавања статуса Косова у којем се не прети признавањем евентуално једнострано проглашене независности покрајине и у којем се не постављају рокови за окончање преговора. "Такав приступ обесхрабрио је Албанце од активног учешћа у преговорима", рекао је Болтон, један од најутицајнијих "неоконзервативаца" у САД и твораца политике администрације Џорџа Буша према Ираку.

Болтон је оценио да "пропаст преговора о статусу Косова представља огроман неуспех међународне дипломатије", која је, како је објаснио, наметањем убрзаног темпа решавања овог проблема постала директан кривац за нове напетости у региону. "Неуспех преговора створио је опасну ситуацију. Мислим да је пропаст преговарачког процеса огроман неуспех међународне дипломатије, а не свега јер ће проблем на крају решити међународна заједница, а не

стране чија будућност зависи од тог исхода", рекао је Болтон Танјугу. "Тешко је предвидети какве ће последице могуће америчко признавање независности Косова имати на односе Београда и Вашингтона. Перспективе, свакако, нису добре уколико се САД одлуче да, без пристанка Београда, признају Косово", сматра Болтон. Он је оценио да је "исфорсиран темпо преговора" о статусу Косова довео и до "нејасне судбине УНМИК-а, што је производ чињенице да нико није размишљао о том проблему када су рокови постављани".

Некадашњи амерички амбасадор при УН, који се са Ист Ривера преселио на републикански институт "Ентарпрајс" оценио је да је Запад, постављањем рокова за окончање преговора између Срба и Албанаца учинио лошу услугу читавом процесу, јер је такав приступ обесхрабрио Приштину да активно учествује у процесу решавања проблема. Коментаришући политику администрације председника Буша према Косову, Болтон је оценио да процес решавања статуса те покрајине представља наставак политике која је деведесетих година била усмерена против некадашњег југословенског председника Слободана Милошевића.

отежало настојања међународне заједнице на стицању споразумног решења између Београда и Приштине?

Сервер: Да компромисно решење постоји, оно би до сада било пронађено. Ви сте ме питали раније зашто Србија нема исте односе са Косовом као што Ирак има са Курдистаном. Одговор је да Београд није спреман да понуди такве односе косовским Албанцима, односно да неки Албанац може да постане председник Србије, или министар иностраних послова, итд, што је случај са Курдима који поред тога имају и своју војску. Немогуће је постићи компромис између два суверенитета над једном територијом, српског и косовског, а не видим начин на који би Београд могао да поново успостави свој суверенитет.

Глас Америке: Међутим, српски функционери су управо пружили уверавања да би Косово имало своју самоуправу и приступ свим међународним политичким и економским и другим организацијама, осим УН, ОЕБС-а и Савета Европе?

Сервер: Београд заузима такав став пошто жели да задржи суверенитет над Косовом, а то значи да би Србија имала монопол над неким овлашћењима, између осталог, и над снагама безбедности, које би могле да се врате у ту покрајину. Мислим да

питање које се тиче Брисела, а сама Европска унија има различите ставове о томе. Мислим да је дошао моменат када се попустљивост према Европи мора прекинути и Америка мора донети јасну и недвосмислену одлуку о статусу Косова.

Глас Америке: Који су по вашем мишљењу битни разлози због којих Вашингтон подржава независност Косова?

Сервер: Најважнији разлог је да Вашингтон не види друго решење којим би се обезбедио мир на Балкану, којим би се одржао мир у региону. Коначно, не може се порећи право једној сувереној земљи као што су САД да призна другу суверену државу. Нико, па ни Русија у Савету безбедности не би могла да порекне право једној сувереној држави да призна другу.

Међутим, Русија и Кина би могле да се определе за другу опцију и да не признају независност Косова, што би могло да постане проблематично. Сматрам да би било далеко боље да се донесе одлука у Савету безбедности на основу Ахтисаријевог плана, са значајном заштитом српске мањине. У сваком случају, Београд неће диктирати Вашингтону коју државу да призна или не.

Бранко Микашиновић ВАШИНГТОН ВОА 26.11.2007

БЕЗ ПОМАКА ЗБОГ ОПСТРУКЦИЈЕ АЛБАНСКЕ СТРАНЕ

БАДЕН, 27. новембра (Танјуг) - Чланови Државног преговарачког тима Србије, министри Вук Јеремић и Слободан Самарџић, изјавили су синоћ да ће, без компромисног решења за статус Косова, на Балкану "са сигурношћу наступити тешка ситуација", и замерили албанској страни што одбија разговоре о предлозима Београда.

Министар за Косово и Метохију Слободан Самарџић пренео је новинарима да су председник и премијер Србије изнели додатне аргументе за предлог суштинске аутономије за Косово.

Према његовим речима, они су подсетили да постоји историјат овог проблема који је почео са причом да треба прво испунити стандарде пре него што би се дошло до статуса, па је предложено да стандарди и статутус иду заједно, и после само о статусу, без обзира да ли се стандарди испуњавају.

"Ми се чврсто држимо теме статуса и дајемо наше предлоге. Одбили смо разговоре о постстатусној ситуацији", казао је Самарџић и навео да београдска делегација покушава да

привуче албанску страну на разговор о тој ствари.

"Они (косовски Албанци) као и раније до сада нису спремни да реагују на наше аргументе. Поновили су своју причу о независности и партнерству Србије и Косова као две независне државе", пренео је Самарџић детаље са заједничке седнице.

Од стране посредничке "тројке", наставио је Самарџић, било је покушаја да се размисли о варијантама потписивања неких парцијалних споразума о односима Србије и Косова. "Наша страна изложила је становниште да је много бољи предлог да се реши статус Косова на начин компромиса и да се држимо те теме. Наше становниште је да ови разговори могу да се заврше извештајем тројке, који ће ићи на УН. Наш темељни став је да морамо да разговарамо о овој ствари дуго и дођемо до заједничког става", нагласио је Самарџић.

Он је указао да је проблем то што албанска страна има своје мишљење да је независност обећана и што нема великог мотива и разлога да преговара, "исчекујући очекивано решење".

Закључивши да се не може оценити да има помака у преговорима, Самарџић је казао да је Државни тим Србије до сада учинио све до сада, и данас, да до помака дође, излажући свој став о суштинској аутономији флексибилно и стално уз нове аргументе.

"Да смо имали праве преговоре о будућем статусу и да их албанска страна није избегавала, ми бисмо са општих питања генералног концепта статуса прелазили на врло конкретна институционална питања како решити специфичне проблеме", казао је Самарџић.

Резимирајући први дан финалне рунде преговора Самарџић је рекао да је основно питање за наставак разговора да ли ће се албанска делегација коначно укључити у преговоре, и да ли ће

"тројка" учинити напор да их привуче правим преговорима, или ће ствар ићи досадашњим "спонтанитетом".

"Ако буде ишло као до сада неће бити помака. Очекујемо да тројка поднесе крајње објективан извештај о преговорима, о томе која је страна била склонија компромисном решењу", подвукао је Самарџић.

"Веома је важно какво ће бити међународно окружење после 10. децембра, уколико не буде постигнуто споразумно решење, што је у овом тренутку мало вероватно", рекао је шеф дипломатије Јеремић у Бадену после сусрета Државног тима и посредничке тројке Контакт групе.

"Мислим да је веома важно да се у УН поведе озбиљна дебата и да међународна заједница покаже озбиљност и одговорност", истакао је Јеремић.

Он је напоменуо да Србија жели компромисно решење за будући статус Косова не само да би био одржан међународни правни поредак, не само да би се одржао Устав Србије и не

само да границе на Балкану остану недирнуте.

"То све је важно, али пре свега се боримо за будући статус Косова који ће бити плод компромиса, јер без компромисног статуса неће бити просперитета грађана западног Балкана", поручио је Јеремић.

Он је додао да је државна делегација успела да стави у фокус не само правну, већ и људску аргументацију.

"Без компромисног реше-

ња нема просперитета за обичне људе, нема мира и стабилности региона, нема брзе европске интеграције, нити за једног грађанина на западном Балкану. Компромис је потребан због обичних људи, који морају бити у центру наше пажње", објаснио је Јеремић.

Преговори у бањи Баден ће бити настављени у уторак новим заједничким састанком од 9.30 до 12 сати, затим ће, од 15 до 16 сати, бити одржан састанак међународних посредника са српском делегацијом, а од 16 до 17 сати са делегацијом Приштине.

У среду, од 9 до 10 сати биће одржан трећи заједнички састанак на којем ће бити речи о закључцима посредничке "тројке", чиме ће тродневна рунда преговора бити завршена.

Конференција за штампу ће се, како је планирано, одржати у среду у 11.30, у Министарству спољних послова Аустрије, у Бечу.

Међународни посредници ће, после тродневног скупа у Бадену, још једном посетити Београд и Приштину, а затим ће предати извештај Контакт групи, која ће га проследити генералном секретару УН.

Министри Слободан Самарџић и Вук Јеремић

ОДЛАГАЊЕ КОСОВСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ ДО ИЗБОРА СРПСКОГ ПРЕДСЕДНИКА

Чини се да је уздање Србије у то да ће јој Русија сачувати Косово произвело супротан ефекат, јер су на тај начин земље чланице ЕУ подстакнуте да заузму јединствен став у залагању за независност не би ли тако демонстрирале своје јединство

Пошто проблем Косова датира још из 1912, 1981, 1989. или 1998, (изаберите сами...), нико неће бити - нити би требало да буде - довољно наиван да тврди да сада улазимо у завршну фазу косовског проблема. Ипак, јасно је да се једно поглавље ове мучне приче приводи крају и да ће се у неколико наредних месеци отворити ново.

Ове недеље у аустријској бањи Баден, по последњи пут састали су се лидери Срба и косовских Албанаца уз посредовање тројке коју чине представници САД, Русије и ЕУ. Нико није ни очекивао никакве значајне резултате. Косовски Албанци се чврсто држе захтева да им се одобри независност, а Србија тврди да неће дати више од аутономије. Чак је и Волфганг Ишингер, представник ЕУ у "тројци", пре скупа изјавио да су изгледи за остваривање пробоја практично равни нули. "Наравно, споразум о статусу би представљао идеалан исход", рекао је он, "али, нажалост, то није нешто што би се могло очекивати." Шта даље? Према дипломатским изворима, негде почетком следеће године биће организована међународна конференција о Косову. Ипак, ништа још није прецизирано, па чак ни то шта би био циљ ове конференције, ако до тога уопште дође.

У дипломатским круговима у оптицају је неколико идеја. Једна је да сада треба извршити притисак на косовске Албанце да одложе проглашење независности док нова година добро не одмакне. То би се релативно лако могло постићи, али разлози за то још нису јасни косовској јавности која тражи објашњење. Хасим Тачи, чија је странка победила на косовским изборима 17. новембра, изјавио је да ће Косово прогласити независност одмах после 10. децембра, датума до када тројка мора предати извештај о својој мисији Бан Ки-Муну, генералном секретару УН. Ипак, у приватним разговорима са дипломатама је прихватио могућност да све одложи до пролећа.

Вести о могућем одлагању брзо су процуреле до штампе, али јасни разлози који стоје иза таквог поступка су изостали, рекло би се сасвим оправдано. Оно што дипломате покушавају да постигну одлагањем независности Косова јесте то да Борис Тадић буде поново изабран за председника Србије. Логика је једноставна. За сада постоје само два озбиљна кандидата за функцију председника, Борис Тадић и Томислав Николић, вршилац дужности лидера Српске радикалне странке, чији се оснивач, Војислав Шешељ, налази на суђењу пред УН трибуналом за ратне злочине у Хагу. Западне дипломате страхују да ће у случају да Николић победи на председничким изборима у фебруару наступити озбиљан ризик да се "Србија изгуби". Ако Тадић успе да обезбеди други мандат, онда постоје знатно већи изгледи да ће се Србија, после периода љутње због губитка Косова, вратити на пут евро-атлантских интеграција.

Ако Тадић заиста може да победи, онда би требало да има довољно снажну позицију да може извршити притисак на владу (што прошле године није учинио), имајући у виду садашњи лош рејтинг Војислава Коштунице, премијера за кога се прво сматрало да је изгубио Црну Гору, а сада ће се сматрати да је изгубио Косово. Један од начина да се ово изведе јесте изношење тврдње, упркос пријатељским речима недавном упућеним Тадићу из Москве, да је Коштуничина процена да Москва може сачувати Косово била промашена и контрапродуктивна. Коштуничина странка је чак и формално у савезништву са партијом Јединствена Русија руског председника Владимира Путина.

До само пре неколико седмица чинило се да ће ЕУ остати тужно подељена око питања Косова. Сада се чини да се само још Кипар противи признавању независности Косова од стране ЕУ. У новом документу Европског савета о иностраним односима, Кипар и Грчка су добили незавидну титулу руских "тројанских коња" унутар ЕУ. Али, сада чак и Грчка тихо сигнализира да можда неће одмах признати Косово, али ће то учинити после извесног времена. Заправо, када се у Србији буде анализирано "ко је изгубио Косово", што је дебата која више није тако далеко, можда ће се показати да је покушај окретања Русији био стратешка грешка. Показало се да је велики број земаља које су биле неодлучне или су се чак противиле независности Косова реаговао због начина на који је Русија, како се чинило, користила овај проблем као средство да изазове поделе у ЕУ у оквиру своје кампање да ослаби Унију. Једноставно речено, усправљени руски медвед који риче: "Вратио сам се..." док га Србија раздражује, уплашио је неодлучни део ЕУ стада, а пре свих Немачку, да пожуре у забране "ЕУ јединства".

Прошлог марта, Марти Ахтисари, бивши председник Финске, представио је у УН свој план за надгледану независност Косова. Русија са побринула да план не добије подршку Савета безбедности. Сада, након што је постало јасно да ће руска политика доживети неуспех када је у питању Косову, Ахтисари коментарише, уз благе назнаке ироније у гласу, да је "руски став учврстио јединство ЕУ. А то вероватно није била првобитна намера". Да би се разумело зашто је то тако, довољно је погледати мапу. Косово, као и остатак западног Балкана, сада представља енклаву дубоко унутар територије ЕУ и НАТО. Покушај Русије да овде води политику која је противна ономе што жели већина европских лидера показао се као недобродошао и контрапродуктиван.

Уколико заиста буде организована међународна конференција у Њујорку, један могући сценарио јесте тај да би се на њој могли прецизирати услови за признавање нове државе. Главни међу њима биће вероватно имплементација оних делова Ахтисаријевог плана који се могу реализовати и без сарадње Срба. Ту ће вероватно бити укључен и захтев да се на адресу ЕУ упути позив да пошаље мисије за полицију и правосудје и такозвани Интернационалну цивилну службу која би имала значајна овлашћења и заменила би садашњу Мисију УН. На тај начин би се закључило поглавље које је почело нередима у марту 2004. и наставило се ангажовањем Ахтисарија и "тројке", и отворило ново поглавље, са мноштвом нових проблема. Готово је сигурно да ће ово бити још један замрзнути сукоб у Европи, што може укључивати блокирање нове државе од стране Београда и реалност отцепљења северног дела Косова који је под контролом Срба.

(Бирн) **Тим Џуда**

ПОСЛЕДИЦА КЛИНТОНОВИХ БАЛКАНСКИХ РАТОВА

Вашингтон, 21. новембра - Многима у Америци се чини да се Москва враћа "хладноратовском" понашању без икаквог разлога. Такво понашање би се свакако могло сматрати збуњујућим с обзиром на то да се - како су неки оштроумни аналитичари већ приметили - ради о истој оној Русији која је опозвала све јединице Црвене армије које су биле стационаране ван граница Русије, истој оној Русији која је дозволила својим сателитским државама да се ослободе њене власти, истој оној Русији која је недавно пригрлила слободу и капитализам и пустила нас да јој покажемо како то да учини.

Међутим, није дуго потрајало а САД је учинио нешто чиме је саботирао - и на крају потпуно поништио - овај напредак, чиме је Русију довео у ситуацију да је оправдано опрезна када је реч о америчким "интересима" и навео је - као и друге земље - да закључи да Америка није ништа боља од ње. Бомбардовали смо Европу.

Тачније Србију, и то због злочина који се састојао из кретања у противнапад на терористе, који су на Косову подигли устанак са циљем да отму петнаест процената српске територије. А сада Сједињене Државе - без обзира на разумно противљење Москве - подржавају одлуку терориста који владају овом покрајином да се Косово наредног месеца отцепи од Србије путем једностраног проглашења независности, чиме ће бити постављен преседан у међународном праву. Један од тих владара из редова терориста је и "премијер" Косова Агим Чеку, који је прошле недеље у "Вол стрит џерналу" изложио њихов став.

Ни до данас скоро нико не схвата колику је штету само војна интервенција из 1999. године нанела америчком угледу и америчком кредибилитету, пошто је САД тада НАТО претворио у агресорску организацију наговоривши га да нападне суверену земљу која се само борила против сепаратиста финансираних из исламских фондова и то на сопственој територији.

Садашња збуњеност понашањем Русије буди сећање на разговор за посао за који сам конкурисала у Већу председника великих организација америчких Јевреја. Са мном је разговарао заменик генералног директора, човек по имену Малколм Хенлајн. Пошто је сазнао да сам из Русије - па се чак и сетио мог презимена са спискова особа којима совјетске власти нису дозвољавале да емигрирају из земље, а које су он и остали јеврејски активисти седамдесетих година прошлог века правили како би могли да те особе пронађу приликом својих тајних излета иза "гвоздене завесе" - испричао ми је како је са још неким представницима великих јеврејских организација недавно посетио Москву. Њихова мисија била је да руској влади пренесу забринутост Америке због распродаје руског војног арсенала купцима који дају највећу понуду.

Хенлајн је рекао да су он и његове колеге били затечени хладним и арогантним пријемом на који су наишли у Москви. "Смејали су нам се", казао ми је. "Рекли су: 'Зашто бисмо радили оно што нам кажете ви Американци?' Како су се само походили према нама - као да се радило о седамдесетим годинама".

Размислила сам мало, а затим га упитала мисли ли да би то могло да има неке везе са нашом недавном интервенцијом у Југославији (која се, иначе, одвијала у исто време док смо Русима давали упутства да према својим побуњеницима - Чеченима - блаже поступају). Хенлајн ме је погледао запањено: "Какве то има везе са било чим?", бречнуо се љутито. Међутим, у том тренутку је зазвонио телефон и после се нисмо враћали на ту тему.

Упркос томе што га ал-Каида и Иран сматрају својим највећим тријумфом у последње време, Балкан је и даље регион који се по питању рата против тероризма најупорније занемарује - у медијима, у блогосфери која би требало да надгледа медије и међу нашим политичарима - пошто су сви они заокупљени "успешним" резултатима наших тамошњих самоубилачких махинација.

Уврежено је мишљење да овај заборављени и компликовани регион нема никакав значај. Већина људи се једва сећа појма "Косово", а чак и припадници конзервативне (и либералне) интелектуалне елите зачуђено дижу обрве када га неки чудак помене.

Па ипак, захваљујући том толико "безначајном" Косову дошло је до избијања новог "хладног рата", ударени су темељи новој муслиманској држави у Европи, тероризам се проширио на суседне државе - Македонију, Грчку, Црну Гору и Србију, прекршено је међународно право, постављен је преседан који иде у прилог сепаратистичким покретима широм света, Америка је у потпуности променила своје императиве у рату против тероризма и рату против дроге, а ал-Каида је стекла дуго прижељкивану базу у Европи.

Укратко, због Косова је Америка издала саму себе, али и читав слободни свет који је некад предводила.

Да је десница схватила колико су ужасне последице Клинтоних ратова на Балкану и разоткрила лажи водећих медија које су до тих ратова и довеле, Бушова политика према Балкану је могла да буде сасвим другачија - доследна ставау Америке након 11. септембра 2001. године - а конзервативци би сада у предизборним дебатама

били у надмоћној позицији уместо да стално морају да оправдавају рат који су повели у Ираку.

Да су се у макар једном једином угледном блогу потрудили да укажу на овај дебакл - за који ће се тек показати да се ради о кривцу за пропаст слободног света - не би било ни говора о томе да се на председничким изборима 2008. године кандидује један Клинтон.

Јулиа Горин

КОСОВО КАО ЗАМКА

Берлин, 23. новембра - Када се 1918. дојучерашњи свет срушио у прах и пепео и када је са пуно перфидности постављена основа за наредни велики сукоб, за узроцима се више није хтело да трага. Тврдило се да су узрок били хици испалјени из револвера у Сарајеву, који су угасили живот аустријског престолонаследника и његове супруге. Тог догађаја свако је могао да се сети, није се морало даље трагати за његовом позадином, која је за Први светски рат била много пресуднија од атентата у Сарајеву.

У преговорима око будућности Косова до сада није било пуцњаве, али евентуални потписи на одређеним документима могли би имати дејство револверских хитаца. Фитиљи су постављени и сежу од Северне Ирске, преко Баскије, Гибралтара и Кавказа, па све до Тибета и Тајланда. Сви знају да ово набрајање ставки из Алманаха сецесије и сепаратизма није потпуно. Када је Савет безбедности УН пре неколико недеља избегао да донесе одлуку, заговорници и противници независности Косова знали су шта многе владе између Индонезије и јужне Африке мисле о евентуалном преседану: ништа добро - и то из разумљиве бриге за сопствену судбину.

Годинама су они који су пре и након рата против Југославије 1999. међународно право гурали у страну једностраном решењу косовског питања порицали сваки карактер преседана. То је било доследно, али ипак су била повређена сва међународно прихваћена правила за решавање таквих спорних случајева, а ризици су били познати. Данас се допушта да ток догађаја диктирају људи као што су Хенри Кисинџер и Бил Клинтон, који су пре рата против Југославије на сав глас говорили о томе да међународно право, које је сазрело након окончања 30-годишњег рата 1948, мора бити превазиђено како би настао «нови англосаксонски светски поредак».

Већ је и конференција о Југославији у Рамбујеу код Париза почетком 1999, на којој се бавило Косовом уочи интервенције НАТО савеза, исмејала до тада важеће норме цивилизованог света када је реч о дипломатији и стилу преговарања. Након тога се прочуло како је Ахтисари, као проконзул Међународне кризне групе, имао обичај да сукобљеним странама диктира своје ставове. Важила је отприлике норма каква сада важи за Иран: разговарати само онда ако је у свако доба присутна и спремност да се баце бомбе.

На садашњим преговорима које тројка (Русија, САД, ЕУ) води са Албанцима и Србима, бар се изасланик Волфганг Ишингер труди око решења спора кроз које просијавају мере старе Европе. За разлику од Џорџа Буша, који је пре неколико месеци, приликом своје посете Тирани, изјавио да се независност Косова мора убрзати. Ако треба и једнострано, још у току ове године. То ни у ком случају не иде на руку европској, а поготово не немачкој безбедности, јер се филигранска структура једног (још увек) постојећег међународног поретка произвољно нарушава и ствара се преседан који наводно нико не жели.

Ако не будемо пазили, ми ћемо у томе учествовати. Хелмут Кол се 90-их година, након сваке поште САД, заклињао у мир у Европи. Сада сви знају до чега му је било стало. Сме ли једна коалиција држава - свеједно ко ће јој на крају припадати, ако се буде радило о престанку на Косово као државу - да се стави изнад важећег међународног права? Треба ли форсирати неко «решење» сукоба које одговара логици међународном праву супротног рата? Европска статика се још једном излаже огромним оптерећењима. Версајски уговор из 1919. био је један од узрока успона националсоцијализма. Са чим треба рачунати на Балкану, ако се поново покуша да се тамо ствари решавају диктатом?

Willy Wimmer

КОСОВСКИ ПРЕСЕДАН: ПРЕТЊЕ И РИЗИЦИ

Да ли ће бити нове поделе Балкана?

Бивши командир албанских екстремиста, сада лидер Демократске партије Косова која је однела победу на изборима, обећао је да ће прогласити једнострану независност уколико до 10. децембра међународни посредници не дођу до решења за статус аутономне области.

Редовна рунда у преговорима између Београда и Приштине у којој је учествовала посредничка Тројка, завршена је без резултата. Осим пуне независности, косовским Албанцима не одговара ни једна попуњена варијанта. За њих је неприхватљив чак и предлог ЕУ и САД да потпишу са Београдом привремени споразум о неутралном статусу покрајине, без спомињања независности. Тим пре, они одбацују српски предлог „хонконшког модела“ у оквиру којег би покрајина формално остала у саставу Србије, али би у потпуности била аутономна у унутрашњем управљању, имала своје законе и снаге безбедности.

Југоисточна Европа око 1400. године

Све је већа могућност једностраног проглашења независности. У вези са тим, стручњаци предвиђају различите варијанте за даљи развој догађаја. Готово сви се слажу са тим да ће САД одмах признати независност. Нећемо претерати ако кажемо и то да САД управљају својим косовским марионетама.

Самим тим, САД ће унети и раскол унутар редова ЕУ, у оквиру које уочавамо појаву негативних тенденција према идеји о независности Косова. Нарочито негативан однос према овом питању имају Шпанија, Румунија, Грчка и Кипар.

Румунија се прибојава да косовски преседан може постати пример за одвајање Придњестровја од Молдавије која је под патронатом Букурешта. Шпанија се плаши како би таква ситуација могла подстаћи јачање сепаратизма у Каталонији, Баскији и Галицији. Док Кипар страхује да се на тај начин ствара услов за признавање Републике Северни Кипар. Поред тога што дели страхове са Кипром, Грчку забрањује и то да би косовски преседан могао да испровоцира талас сепаратизма у њеним северозападним деловима, насељеним великим бројем Албанаца.

Полагање наде у хаос

Многи коментатори се слажу да ће проглашење независности Косова довести до нове напетости, па чак и до новог балканског рата. Сада је власт на Косову формирана без учешћа Срба који су игнорисали изборни процес, јер су изгубили сваку наду да могу да

утичу на власт помоћу избора. Међународне структуре, позване да обезбеде права националним мањинама на Косову, нису успеле да испуне задатак и њихова мисија је доживела потпуни крах. Нелегитимно и у суштини етнократско проглашење независности, могло би да натера Србе компактно насељене на северу области близу границе са Србијом, да се побуне против приштинског режима.

Поврх тога, постоји могућност за нови рат којим би настала нова подела на Балкану. Могло би доћи до побуне Албанаца у Грчкој, Македонији и Црној Гори. Они траже стварање «Велике Албаније». Незадовољни поделом Босне и Херцеговине, један ентитет поново почиње да пуца на други. Румелијске Турке на југу Бугарске и северо-истоку Грчке буди ехо нове битке и позива на «национално самоопредељење». У региону ће поново завладати хаос – природан след рђавог «међународног управљања», из неког разлога исувише покровитељски настројено према једном народу, на уштрб другог.

Југоисточна Европа око 1900. године

Овакав сценарио никако не одговара ЕУ, будући да ствара непотребне проблеме у зони «цивилизацијске одговорности» ЕУ, одвлачи у далеку будућност завршну интеграцију земаља региона у евроструктуру и дискредитује политичке напоре ЕУ у успостављању мира.

Наравно, САД ће на Балкану деловати под НАТО заштитом. Али оно што видимо јесте то да европски савезници веома нерадо деле бреме «мировне конференције» са својим прекоокеанским савезником. Они ће морати или да прихвате улогу САД-а као кључну (са одговарајућим последицама у виду формирања сфере неподељеног утицаја), или да пристану на повећање војних расхода, праћено смањењем социјалног програма, што ни у ком случају није неопходно.

Излаз са најмањим губицима

Разговор о независности Косова подстакао је питање непризнатих држава на територији бившег СССР-а. Ова тема привукла је велику пажњу током телемоста Москва – Баку, 20. новембра, у којем је учествовао Вадим Густов, председник Комитета Заједнице непризнатих држава СССР Савета руске федерације. Сенатор је изјавио како се косовски проблем фактички нимало не разликује од проблема Придњестровља, Абхазије, Јужне Осетије и Нагорно-Карабаха. Јасно је да ово још није званичан став руског руководства. Али Густов је изразио веома уврежено мишљење руских политичара. (Друга је ствар колико је политичка елита спремна да

спроведе своје ставове у дело. Много тога што се издешавало ове године изазива сумњу, па тако рецимо и случај са унутрашњом политичком кризом у Грузији).

Све у свему, стиче се утисак како принципијелан руски став да штити српски суверенитет над Косовом, не проистиче само из обавезе према поравњању дуга Русије као историјског покровитељског савезника Србије, већ из потребе за одлагањем решавања проблема Заједнице непризнатих држава (ЗНД). Заиста, проглашавање независности Косова примораће руско руководство на одређивање јаснијих ставова, као и на конкретнија деловања у вези са територијалним конфликтима ЗНД. У овом тренутку је то руској елити све мање потребно. Експериментисање са спољном политиком између парламентарних и председничких избора носи са собом јако много ризика.

Руско руководство се с правом прибојава, да би активирање политике према непризнатим државама могло у перспективи имати негативне последице. Уосталом, не постоје никакве стопроцентне гаранције да ће, пошто Русија званично призна Абхазију и Јужну Осетију, то признање бити учвршћено међународним правом, или бити међународно признато уз припајање ових области Руској Федерацији. То је игра у коју се вичито уплићеш, ризикујеш, и губиш. А у овом случају нема сумње да ће САД, користећи косовски

остављајући тако могућност својим „друговима“ да и даље муте воду и потпомажу сепаратизам и у самој Русији».

Поменута изјава Вадима Густова изазвала је једнозначну реакцију међу неким нашим «националистима». Тако је Разил Ваљејев, депутат законодавне скупштине Републике Татарстан, изјавио: «Ако се Карабах одвоји од Азербејџана, онда ће о независности почети да размишљају и Татари. Нисмо глупи, и мислимо да уколико Абхазија, Осетија, Карабах и Придње-стровље успеју - зашто то онда и на-ма не би пошло за руком.

Руско руководство је приморано да размишља о свим тим питањима, те да размотри и варијанте своје реакције на све вероватнији косовски преседан, као и могуће последице тих реакција. Међутим, пред нама је период када одуговлачење одређених решења више неће бити могуће без губитка идентитета и угледа. Дилема у вези са непризнатим државама у којој се тренутно налазе руске власти, као и по питању многих других политичких решења није у томе који је пут пре могуће изабрати (активно деловање или пасивно немешање), већ којим ће се путем мање изгубити. http://www.rpmonitor.ru/ru/detail_m.php?ID=6997

Јарослав Бутков, РПМонитор – Аналитички журнал, 22.11.07

Чему толика журба са проглашењем?

ЛОНДОН, 22. новембар - Косово је западни протекторат и не постоји никаква хитна потреба да се де факто аутономија покрајине замени де јуре независношћу, оценио је у утицајни британски коментатор Сајмон Џенкинс, упозоравајући да покрајини прети обнављање сукоба, јавља Бета.

- Приштина има сву аутономију која јој је потребна и треба јој наложити да ублажи бесмислено конфронтирање и остави Србији трачак поноса, оценио је Џенкинс у коментару који је објавио данашњи Гардијан.

Британски аналитичар сматра да су, као у Авганистану и Ираку, Британија и Америка поводом Косова својевремено биле склоне да „прво пуцају, а затим планирају“.

- Исход је био да су 'терористи' и сепаратисти награђени сопственом територијом. Људи који би, да су били Срби, били изведени пред Трибунал за ратне злочине, данас су на западу слављени као хероји, указао је Џенкинс.

Према његовим речима, посетилац на Косову убрзо увиди да је оно што из Вестминстера делује као црно или бело у пракси сиво, а да је Британија учесник у војној подели једне суверене земље на подстицај сепаратиста.

- Косово је осам година уживало де факто аутономију под заштитом 17.000 војника НАТО. То је режиму омогућило да спроведе 'обрнуто етничко чишћење' половине Срба који су живели у покрајини, укључујући практично свих 40.000 српских становника Приштине. Остало их је једва 10 одсто, указао је британски аналитичар.

Данашња ситуација указује на могућност обнављања сукоба, сматра Џенкинс, наводећи да припадници Албанске националне армије који се, како је додао, финансирају од трговине хероином, већ патролирају на административној граници између Србије и Косова, док се српске милиције наоружавају, спремајући се да бране своје земљаке под опсадом на Косову.

- У најбољем случају, обновљено непријатељство би значило даље дивљачко етничко чишћење и поновну поделу Косова. У најгорем случају то би значило дуготрајан погранични рат са западним трупима, увученим у одбрану косовских нерегуларних трупа, и Русијом која брани суверенитет Србије. Тешко је замислити гори исход за британску славну „мисију“, пише Џенкинс. Британски коментатор оцењује да је независност Косова можда у складу са садашњом реалполитиком, али да реалполитика ретко може да реши неко питање на Балкану.

Source: Energy Community

Југоисточна Европа данас - КиМ под UNMIK управом

преседан, увући Русију у једну такву опасну игру, надајући се њеном поразу.

Леван Џаши, бивши шеф Института за демократију и национално добро у Тбилисију, тврди да «ако Грузија за време Шверднадзеа није одлучила да се у потпуности супротстави Русији, и ако је само припремила терен за америчку политичку и идеолошку експанзију, онда је «револуција ружа» свакако почетна етапа нове америчке експанзије. Сада ни једно унутрашње политичко питање у Грузији не може да се реши без сагласности администрације САД – па тако и питање радикализације односа између Русије и Грузије. Запад не само да неће дозволити Грузији да се договори са Русијом, него ће учинити све како би дискредитовао и последњу могућност за консензус – идеју неутралности Грузије – и тиме уништити перспективе за мирно проналажење решења конфликта, чиме ће бити нарушени интереси и Русије и Грузије.

Русија је сада талац у ситуацији са Абхазијом и Јужном Осетијом, чији проблем тече паралелно са косовским. Ако Русија призна ове две области, Западу ће Грузија бити на располагању у потпуности. САД ће контролисати и динамику новог кавкаског рата. Ако овај рат примора Русију да се одрекне својих интереса, онда ће се она ослободити “одбрамбених зона” (Абхазије и Јужне Осетије) и тиме препустити Западу значајан војни полигон надомак својих граница,

Свечано прослављена ктиторска слава Св. Краља Стефана Дечанског у манастиру Високи Дечани

У манастиру Високи Дечани данас је свечано прослављена ктиторска слава Св. Краља Стефана Дечанског. Свету Архијерејску литургију служио је Његово Преосвештенство Епископ Нишки г. ИРИНЕЈ уз саслужење Епископа Рашко-призренског Г. АРТЕМИЈА, Епископа херцеговачко-приморског Г. ГРИГОРИЈА и Епископа Липљанског Г. ТЕОДОСИЈА као и већег броја свештенослужитеља. На Св.

У беседама у цркви и трпезарији преосвећени архијереји нагласили су духовни значај празника Св. Краља Стефана Дечанског који већ вековима сабира верни народ око своје задужбине која светли попут "несагориве купине" указујући духовни пут ка Царству Небеском. Министар Наумов је у име владе Републике Србије и премијера Коштунице пренео најсрдачније поздраве и честитке братству и верном народу,

Епископ Нишки Иринеј начелствује на свечаном празничном бденију

Литургији обављено је и рукоположење дечанског монаха Петра (Ројевића) у чин ђакона, а после литургије је пресечен

Благосиљање славског колача и жита

славски колач. Данашње славље својим присуством посебно је увеличао и министар вера Републике Србије г. Наумов који је претходног дана допутовао у манастир Дечане да би присуствовао и свечаном бдењу уочи празника. Св. Литургији, пријему и свечаном ручку у манастирској трпезарији присуствовали су поред свештенослужитеља, монаштва и свештенства и шеф УНМИК-а г. Јоаким Рикер, заменик команданта КФОР-а италијански генерал Саварезе као и представници међународних канцеларија на Косову и Метохији.

Сунчан дан, дебео снег велико славље и преко 2000 гостију

док је генерал Саварезе нагласио улогу КФОР-а у очувању мира за све грађане на Косову и Метохији.

Данашњем слављу у манастиру Високи Дечани који је био обасјан сунцем иако под дебелим снежним покривачем присуствовало је преко 2000 верника из разних крајева Србије и Црне Горе. Владика Теодосије се на крају свечаног ручка захвалио у име дечанског братства свим гостима на

Владика Григорије се обраћа гостима на свечаном ручку

њиховој љубави ижртви коју су поднели да би заједно са дечанским монасима прославили овај велики празник. Прослава је протекла без инцидената, уз уобичајене мере безбедности КФОР-а и косовске полиције који су обезбедили долазак аутобуса са верницима.

Завештања: На истини стварати менталитет свога народа

Данас ћемо се сетити још тројице наших чланова, али не због округлих годишњица њиховог рођења или смрти, него због тема о којима су говорили, и због истина на које су нам указивали. Иако су живели у различитим временима, и деловали у различитим областима – један је био комедиограф и песник, други географ, а трећи историчар уметности – они су, свако у свом добу, размишљали и писали о истој теми: о судбини свог народа, о његовим заблудама, и о одговорности интелектуалаца за његове заблуде и његову судбину.

Најстарији од њих тројице, Јован Стерија Поповић, написао је невеселу комедију *Родолупци*, коју је назвао „Весело позорије у пет дејствија”. Написана вероватно 1854, с намером да нас упозна са бурним догађајима 1848, та комедија није престала да буде актуелна ни у нашем времену. У том огледалу, које је пред нас Стерија изнео у деветнаестом, можемо да се огледамо и у двадесет првом веку. А с каквом намером је Стерија то огледало пред нас поставио види се из његовог кратког „Предговора Родолупцима”, који данас, када га читамо, није мање актуелан него онда када је написан.

Јован Стерија Поповић

Безумници родолубија

„Настојеће позорије ни сам измислио, него све што се у њему наводи, пак и саме изразе и речи, покупио сам, које из живота, које из новина; и читатељи ће се гдекојих општина зачудити, кад своје Смрдиће, Шербулиће, Жутилове, итд. у свој истоветности нађу. Ништа ми дакле не остаје, него проговорити коју реч, зашто такво дело, с таквим погрешкама, на свет издајем; јер напред знам, да ће то свима онима неправдо бити, који народ не иначе него као мати своје дете гледају, и све би желели да се за њима добро говори.

Докле се год будемо само хвалили, слабости и погрешке прикривали, у повесници учити, колико је ко од предака наших јуначких глава одрубисао, а не и где је с пута сишао; донде ћемо храмати и ни за длаку нећемо бити бољи; јер простаци и млади људи, који се тако запајају, и не мисле да може бити и погрешака у нас, пак све, што им се предлаже, за чисту истину и добродетелъ сматрају; Бацимо поглед на најпознију повесницу нашу. Што је било луђе, претераније, несмисленије, то је имало више уважатеља, а глас умерености сматрао се као ненародност, као противност и издајство; јер је сваки човек склоњен на чрезвичности, па кад не зна да може бити несреће, трчи као слеп за тим, и срди се на сваку паметну реч. Отуд није чудо што неваљали и покварени, а таквих има свуда, под видом родолубија сваку прилику за своју себичност употребљавају, и најбезумније савете дају, не марећи, хоће ли се тиме својој општини, или своме народу каква штета нанети. Себичном је довољно кад је само њему добро и кад простака може на своју руку да преокрене, а за даље се ништа не брине.

Позорије дакле ово нека буде као приватна повесница *српскога покрета*. Све што је било добро, описаће историја; овде

се само представљају страсти и себичности. А да моја намера није с отим љагу бацити на народ, него поучити га и освестити, како се и у највећој ствари умеју породи довијати, сваки ће благоразумни родолубац са мном бити сагласан”.

Шест или седам деценија касније, географ Јован Цвијић, који је у своје време био и председник Српске краљевске академије, уочава исти проблем који је у своје време уочио Стерија и, као да следи и даље развија Стеријину мисао, пише „Белешке о одговорности јавног радника и интелектуалца пред сопственим народом”, у којима, између осталог, каже и ово:

Лига народа као ЕУ

„Истину тражити и према њој се управљати, ако се она и не може увек изрећи.

На истини стварати менталитет свога народа.

Да не буде охол и уображен, а то највише од тога долази што не зна истинито стање ствари, а заведу га уображени и охоли.

Спречавати да га демагошка интелигенција или политичари не наведу да претерано много тражи и да тражи туђе области.

Тиме се будућност народа излаже великим незгодама и ако сувише непријатељства изазову може бити узрок и слома народног. Нико није на недогледно, чак ни на дуже време сигуран па ни наша нова држава, ако у њој не буде честитости, морала, прегнућа, великих воља.

Нигде савест једног јавног радника није изложена испитивању и мукама него баш у територијалним питањима.

Треба бити правичан и због тога јер се мора са другим народима живети у разноврсним везама.

За мене није шимера један савез европских народа после светског рата који ће се извршити помоћу Лиге народа.

Одмах после првих пространих искустава осетио сам да није тачан ни користан ни патриотско-шовинистички правац, који је преовлађивао у домаћој књижевности, ни псевдо-научни правац који нам је сувише одрицао и који је суверено владао у страним књижевностима, па и код нас у ’критичкој’ историској и етнографској школи.

Не могу се принципи израђени у Русији или на Западу примити у нашој земљи у целини. Морају се прилагодити друкчије и економској структури и друкчијим друштвеним приликама. То треба изнаћи и онда ићи напред уверен и ослобођен од свих обзира.

Сваки ће потчинити своју савест испитивању и видети да треба се кајати за много предходно почињенога, треба себе препородити.

Принцип рада истаћи изнад свега. Уклањати сметње стваралачким људима и удружењима. Тежити да рад и стварање буду једино мерило”.

Јован Цвијић

Да би нам показао шта нам ваља чинити да бисмо себи обезбедили будућност, историчар уметности Светозар Радојчић, пишући 1978. године предговор монографији о Хиландару, иде далеко у прошлост: у српски средњи век, да би нас подсетио на неке принципе и вредности којима се народу обезбеђују напредак и равноправно место у европској породици народа. Читајући овај предговор имамо утисак да је Светозар Радојчић преузео перо које је, написавши своје белешке, одложио Јован Цвијић. А, ако бисмо се загледали пажљивије, могли бисмо на том перу открити отиске Стеријиног палца и кажипрста.

Дописујући и завршавајући текст који су пре њега писали Стерија и Цвијић, Светозар Радојчић том тексту додаје нову аргументацију, откривену у старим временима. А ми све то што су они – али и многи пре и после њих – написали, данас читамо као завештање и путоказ.

Унутрашњи живот средњовековних Срба

Ако превазиђемо судбину и историју народа-ратника – пише Радојчић – измениће се и наша улога у свету и наша историографија. Пратећи до сада претежно хронику владара освајача, њихових победа, ширења граница, пораза и повлачења, сами смо себи створили једну слику о нашем средњем веку као временима у којима се смењују тријумфи и катастрофе и у којима често влада тама. У том сумраку светлеле су као усамљена светила задужбине, њихова свечана архитектура, фреске и иконе. Веза између човека и уметности тог света увек је остајала загонетна, нејасна, скоро несхватљива. Уобличени човек нашег средњег века увек се привиђао као странац, као образован пролазник у земљи горштака у којој су као главни представници нације били ратници и трговци, онај свет који је прошао кроз улице, архиве и трезоре Дубровника.

Блага природе, нарочито сребро – то су биле главне „унутрашње“ теме наше историографије о средњовековној Србији. Хиландарски рукописи отварају нова врата у прави унутрашњи живот нашег човека из времена од XII до краја XVII века. Две предрасуде сметале су нам да схватимо наш средњи век. Пре свега, тражили смо оригиналност и националност, два идеала романтике, у раним временима када их није било. Касније полуписмена духовитост о „ресавској преписивачкој школи“ још се понавља у уџбеницима као промашена иронија, настала из необавештености о битним особинама европског средњег века. Наш одвојени свет у средњем веку исто је толико одвојен,

отприлике, као и данашњи. Ако се ратна историја одели од историје мисли и духа, морамо се сродити с новим мерилима и вредностима.

Велики хиландарски књижевници Доментијан, Теодосије и Данило сувише су уско, скоро до наших дана, цењени као историчари; њихови текстови читани су као историјски извори и споменици нашег старог језика. Верујем у способност нашег народа да буде, увек кад је на висини, интернационалан, да од

Манастир Манасија (15. век)

туђег народа прими и страним народима даје. Наша је срећа што су нам писци – у средњем и новом веку – увек сродни, што су нам сликари увек слични, што су нам мислиоци увек на исти начин зависни и слободни од европске мисли. Они у свим столећима – кад у сунчаним тренуцима постижу висину – стоје уз водеће и лако се од ученика преображавају у творце. Некада се питало: када смо срећно ратовали и ширили границе. Данас се питамо: колико смо пута у нашој историји били срећни да се подигнемо до лика усавршеног човека; и да се, исто тако, суочимо са собом у временима кад смо осуђени да трајемо животом примитивног човека.

Реч на обележавању Дана Српске академије наука и уметности Љубомир Симовић

КОСОВКА

Овамо на Шару! Погледајте доље:
Кд да хрпе круна блистају из траве!
Оно крсташ слете на Косово Поље,

Сјајан крсташ орб с Дунава и Саве
Ту на старо гнездо спусти се и паде.
Сестре, црни вео скинути са главе -

Све, кд птице кобне, распршајмо јаде,
Нека нам се душа у вилу обуче:
Што Косово узе Косово нам даде.

Скрхали смо грубе вериге и кључе -
Јутрос на вратима мученика свије'
Својом златном алком бела зора туче.

Појмо! Откад сунце рађа се и грије,
Све откада звезде у висини броде,
Још Косово нигда лепше било није.

Гле, тамо, у плашту, крај Ситнице воде,
Горд на белцу гордом Змај Огњени ступа,
Змај Авале сиве. Са лучем слободе

Он калпаке гази тиранскијех трупa.
На молитву! Звони. Одјечи се хоре -
Сва се Грачаница у гримизу купа.

Сврх ње, ено, пламти ореола зоре.
Ура! Сатана је пао, гротло тавно
Прождрло га... Милош попева из горе...

А уз алај-барјак, као јутро славно,
Са зубљом, на белцу Змај се Огњен жари.
Погледајте! За њим низ Косово равно

Васкрснули трепте оклопници стари...

Алекса Шантић

ГЛАСНИК

Косова и Метохије

Главни и одговорни уредник: г. Бранислав Скробоња. Уређивачки одбор: Протосинђел Сава (Јањић), Јеромонах Василије (Делић) и Јереј г. Срђан Јаблановић. Технички уредник: г. Зоран Ђурчанин.

Адреса редакције: Македонска 25/III, 11000 Београд, тел. 06 38604581

E-mail: kerp@eunet.yu, www.glaskim.co.yu, www.kosovo.net

Тираж 1500

Штампа: "Флеш", Земун

Бесплатан примерак e-mail: fles@eunet.yu